

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/do-pobrania/broszury/seria-bohaterowie-niepodleglej/o-niepodleglosc-i-granice-pols/182043,Zdzislaw-Mackowski.html>
01.03.2026, 04:45

Zdzisław Maćkowski

31.03.2023

Tomasz Sikorski, *Zdzisław Maćkowski*, Warszawa 2023, 56 s., ISBN 978-83-8229-680-8, ISBN (pdf) 978-83-8229-681-5

Seria „Bohaterowie Niepodległej”

Publikacja nie jest przeznaczona do sprzedaży.

Zdzisław Maćkowski (1895-1941), pułkownik Wojska Polskiego, jest postacią mało znaną, wręcz zapomnianą, chociaż jego zasługi dla Polski zarówno w służbie wojskowej, jak i cywilnej zasługują na pamięć potomnych.

Był synem znanego dziennikarza i publicysty sprzeciwiającego się germanizacji Wielkopolski. Wychowany w patriotycznej rodzinie mając zaledwie szesnaście lat wszedł w nurt działań niepodległościowych i społecznych, i pozostał w nim do końca życia. Był członkiem „Zarzewia”, działał w skautingu, w 1914. r wstąpił do powstających Legionów Polskich. W bojach z Rosjanami szybko zdobył oficerskie szlify. W latach 1918-1920 w wojnie polsko-ukraińskiej i polsko-bolszewickiej dowodził batalionem, a krótko potem pułkiem piechoty. Szybko awansował na kolejne stopnie oficerskie. Za bohaterskie czyny i sprawne dowodzenie został odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari i czterokrotnie Krzyżem Walecznych, a za zasługi w bitwie nad Niemnem dowódca dywizji, w której walczył jego pułk, wnioskował do dowódcy frontu o nadanie Maćkowskiemu Krzyża Złotego.

Po wojnach o niepodległość i kształt granic Polski pozostał na kilka lat w oficerskiej służbie stałej. Po wystąpieniu z wojska przeszedł do służby cywilnej i pełnił funkcję starosty w powiatach radomskim, siedleckim i łowickim. Dzięki niemu zostało wybudowanych wiele szkół. Był mocno związany z ruchem ludowym. Po niemieckiej napaści na Polskę wstąpił do ZWZ i podjął intensywne działania konspiracyjne. Współorganizował Bataliony Chłopskie na Zamojszczyźnie. Gestapo aresztowało go wraz z żoną i dwoma synami. Został zakatowany w niemieckim obozie koncentracyjnym Auschwitz, a jego synowie zostali tam rozstrzelani. Żona trafiła do obozu w Ravensbrück, gdzie poddano ją barbarzyńskim eksperymentom pseudomedycznym.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

ZDZISŁAW MAĆKOWSKI

Tomasz Sikorski

BOHATEROWIE
NIEPODLEGŁEJ

Pliki do pobrania

[Zdzisław Maćkowski \(pdf, 3.7 MB\)](#)
